

Randers Kommune

14

Kvalitetsstandard for Specialundervisning for voksne

Vedtaget af byrådet den XX

Kvalitetsstandard for Specialundervisning for voksne:

Hvordan læser jeg denne kvalitetsstandard?

På de første sider i kvalitetsstandarden kan du læse om, hvad formålet med støtten er, hvem der er i målgruppen, og hvad støtten kan bestå af. På den måde kan du danne dig et foreløbigt overblik over, hvilke støttemuligheder, vi kan samarbejde med dig omkring.

Dernæst kan du læse om, hvordan du kan søge om støtte, hvordan vi behandler din henvendelse, og hvordan vi sammen med dig følger op på støtten. Til sidst kan du finde lovgrundlaget for kvalitetsstandarden.

Når du har læst kvalitetsstandarden, står du måske tilbage med nogle spørgsmål, som du ikke kan finde svar på i kvalitetsstandarden. Disse spørgsmål kan du stille til en sagsbehandler i Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri/Myndighed Særlig Social Indsats, som vil hjælpe dig med at besvare dine spørgsmål og forstå indholdet af kvalitetsstandarden.

Hvad er formålet med en kvalitetsstandard?

Kvalitetsstandarden er et supplement til den gældende lovgivning og Ankestyrelsens praksis, og en måde at forventningsafstemme med dig om graden af den støtte, som vi kan tilbyde dig. Kvalitetsstandarden beskriver kommunens serviceniveau, det vil sige, hvad der vil være gældende i de fleste situationer. Standarden understøtter dermed, at du og dine medborgere får samme muligheder for at modtage støtte. Det er dog vigtigt, at være opmærksom på, at de konkrete afgørelser altid skal bero på et individuelt skøn, og dermed tage afsæt i dine forudsætninger og behov.

Det er en fælles opgave at finde den rette støtte til dig

I Randers Kommune vægter vi dialogen med dig højt. Dette betyder, at vi inddrager dig i den proces, der leder op til, at der træffes en afgørelse om, hvorvidt du *kan* få støtte og omfanget af den støtte, du kan få. Her er det vigtigt, at du er opmærksom på, at du har en aktiv rolle i at hjælpe til med, at din sag oplyses bedst muligt, sådan at du får den støtte, som passer bedst til dine behov. Det betyder, at du skal hjælpe sagsbehandleren fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri/Myndighed Særlig Social Indsats, med at "komme hele vejen" rundt om dine behov.

Når vi samarbejder med dig om støtte, gør vi det med udgangspunkt i serviceloven. Serviceloven bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie. Formålet med støtten er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig, for at klare sig selv, eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Her er det også vigtigt at nævne for dig, at afgørelser efter serviceloven altid skal træffes på baggrund af både faglige og økonomiske hensyn.

Vi inddrager også andre aktører for sikre en tidlig og helhedsorienteret indsats

Vi prioriterer forebyggende indsatser højt, da en tidlig indsats kan bidrage til, at de udfordringer du står over for ikke vokser sig større, men at der tilrettelægges et forløb, sådan at du får støtte til dine udfordringer og det sker på en helhedsorienteret måde.

Det betyder, at når du samarbejder med en sagsbehandler fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri/Myndighed Særlig Social indsats, sker det altid med baggrund i din samlede livssituation. Det betyder, at du også kan opleve, at:

- Sagsbehandleren fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri/Myndighed Særlig Social Indsats vil foreslå at inddrage andre relevante aktører, for at sikre den helhedsorienterede sagsbehandling
- Sagsbehandleren fra Myndighed Handicap/Myndighed Psykiatri/Myndighed Særlig Social Indsats måske også vil fortælle dig om indsatser i andre kvalitetsstandarder, som beskriver andre støttemuligheder.

UDKAST

<p>Hvor mange kvalitetsstandarder er der på voksenområdet</p>	<p>Socialområdet har i alt 10 kvalitetsstandarder på voksenområdet, som omhandler følgende former for støtte i serviceloven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dagtilbud - Beskyttet beskæftigelse • Dagtilbud - Aktivitets- og samværstilbud • Støtte til afklarende samtaler, gruppebaserede og individuel tidsbegrænset råd- og vejledningsforløb samt mestringsvejledning efter servicelovens § 85 • Botilbud til voksne • Aflastning til voksne • Borgerstyret Personlig Assistance (BPA) • Ledsagerordning til voksne • Merudgifter til voksne • Specialundervisning for voksne • Social behandling for stofmisbrug <p>Denne kvalitetsstandard vedrører specialundervisning. Specialundervisning skal kort fortalt medvirke til at forbedre dine muligheder for at deltage aktivt i samfundslivet.</p> <p>Måske du har behov for støtte udover det, som er beskrevet i lige netop denne kvalitetsstandard. Derfor vil du måske opleve, at når du kontakter os, vil vi også kigge på indsatser i andre kvalitetsstandarder sammen med dig for at sikre, at du får en samlet indsats, som imødegår dine behov.</p>
<p>Hvad er formålet med den støtte, som jeg modtager?</p>	<p>Specialundervisningen har til formål at afhjælpe eller begrænse virkningerne af din funktionsnedsættelse. Undervisningen skal forbedre dine muligheder for at kompensere for din funktionsnedsættelse ved at du lære at anvende nye strategier, som kan hjælpe dig til at omgå eller begrænse dine funktionsnedsættelser. Undervisningen hjælper dig også til at anvende særlige metoder eller hjælpemidler, der kan kompensere for problemerne.</p>
<p>Hvem omfatter denne støtte?</p>	<p>For at være omfattet af målgruppen skal du:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Have en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som medfører at du efter undervisningspligtens ophør, har et behov for særligt tilrettelagt undervisning og rådgivning for at afhjælpe eller begrænse virkningerne af din funktionsnedsættelse. <p>Du skal være opmærksom på, at specialundervisning er subsidieret, hvilket betyder, at hvis formålet med specialundervisningen kan opnås via anden lovgivnings muligheder, skal disse muligheder for støtte til dig benyttes i stedet for. Det kan eksempelvis være tilbud/forløb efter beskæftigelseslovgivningen.</p> <p>Du kan eksempelvis være i målgruppen for specialundervisning, hvis du har:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betydelige bevægevanskeligheder forårsaget af enten operationer eller kroniske og progredierende neurologiske lidelser. • Betydelig synsnedsættelse eller hørenedsættelse • En erhvervet hjerneskade.

- Tale-, stemme- og sprogvanskeligheder.
- Personlighedsmæssige, psykiatriske, psykiske og sociale vanskeligheder.
- Psykisk udviklingshæmning eller generelle indlæringsvanskeligheder

Eksemplerne er ikke udtømmende, hvilket betyder, at du kan være omfattet af målgruppen, selvom du har en anden funktionsnedsættelse end beskrevet ovenfor. Der vil altid blive foretaget en konkret og individuel vurdering af din funktionsevne og behovet for specialundervisning.

Specialundervisningen er rettet mod, at du skal lære nogle metoder, beherske nye handlemåder eller kan opnå bestemte færdigheder, der medfører en bedring af dine funktionelle færdigheder og selvhjulpethed i hverdagen. Derfor ydes specialundervisning, som udgangspunkt, ikke til følgende formål:

- Vedligeholdende funktion eller til at træne bestemte færdigheder eller funktioner
- Forbedring af funktioner, som er rettet imod erhverv eller uddannelse.

I de to ovenstående eksempler vil støtten til dig oftest skulle ydes efter anden lovgivning eller andre paragraffer i serviceloven.

Du skal være opmærksom på, at vi kan ikke give dig specialundervisning, hvis du er indlagt på sygehuset.

Hvad kan støtten til mig bestå af?

Specialundervisning dækker over en række forskellige undervisningsaktiviteter. Hovedaktiviteten består i, at du modtager særligt tilrettelagt undervisning herunder eventuelt fagundervisning eller undervisning i hvordan man kommunikerer.

Specialundervisningen foregår typisk som holdundervisning med udgangspunkt i din individuelle undervisningsplan, men kan dog også ske som eneundervisning af dig.

Undervisningsbegrebet i specialundervisning for voksne er karakteriseret ved at:

- Undervisningen er en tidsbegrænset aktivitet
- Undervisningen har en klar målsætning
- Der i undervisningen sker en planlagt progression (udvikling)
- Undervisningsforløbet kan evalueres

Undervisning forudsætter din accept og aktive medvirken, og det betyder, at der skal laves en undervisningsplan med følgende indhold:

- En angivelse af tidsforløb og – forbrug
- En målsætning eller delmål for undervisning af dig
- Det planlagte indhold
- Eventuelt samarbejde mellem dig og andre

	<p>Der skal desuden være en plan for en afsluttende evaluering, herunder hvordan undervisningseffekten kan dokumenteres.</p> <p>Ved afslutning af et undervisningsforløb udfærdiges et skema, hvoraf det skal fremgå, hvorvidt målet med undervisningen er opnået.</p> <p>Undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler, der er nødvendige for undervisningen af dig, er gratis for dig. Vi kan yde hjælp til transport af dig, hvis du har et dokumenteret behov for det.</p>
<p>Hvem får jeg støtten fra?</p>	<p>Som udgangspunkt vil specialundervisning foregå i kommunens egne tilbud eller et uddannelsessted, som kommunen har indgået aftale med, hvis dette opfylder dine behov.</p> <p>I de tilfælde, hvor det ikke er muligt at tilbyde et af kommunens egne tilbud, så vil du blive tilbudt et andet relevant kommunalt eller regionalt tilbud.</p> <p>Der er ikke frit valg leverandørvalg, hvilket betyder, at du ikke selv kan vælge, hvor dit tilbud om specialundervisning skal foregå. Sagsbehandleren vil dog altid inddrage dig, når der skal findes et relevant tilbud, men du har altså ikke krav på få et andet tilbud end det, vi tilbyder dig.</p>
<p>Hvordan behandler Randers Kommune min ansøgning/henvendelse?</p>	<p>Når vi har modtaget din ansøgning eller henvendelse, vil det relevante uddannelsessted foretage en afdækning af dine færdigheder, behov og forudsætninger med henblik på at fastlægge formålet, herunder undervisnings mål og indhold. Afdækningen vil ske i et samarbejde med dig. Uddannelsesstedet kan være kommunens egne tilbud eller tilbud, som kommunen har indgået aftale om specialundervisning med.</p> <p>Der vil blive foretaget en konkret vurdering ud fra sagens oplysninger, og du vil modtage en afgørelse, som beskriver, om du kan få specialundervisning. Afgørelsen vil også indeholde en klagevejledning.</p> <p>Hvis vi vurderer, at der skal igangsættes et specialundervisningstilbud til dig, vil vi lave en undervisningsplan sammen med dig.</p>
<p>Hvornår kan jeg forvente svar på min ansøgning/henvendelse?</p>	<p>Byrådet i Randers Kommune har fastsat en sagsbehandlingsfrist på 4 uger for ansøgninger om specialundervisning efter lov om specialundervisning for voksne.</p>
<p>Hvordan følges der op på, at den støtte, som jeg får, fortsat passer til mine behov?</p>	<p>Vi følger løbende op på undervisningen af dig. I denne opfølgning tager vi udgangspunkt i den faglige status fra undervisningstilbuddet og din udvikling.</p> <p>Det kan betyde, at nogle af forløbene forkortes, hvis målet med din undervisning kan opnås inden for færre timer end beskrevet i din undervisningsplan.</p>

	<p>Da hensigten med undervisningen er at udvikle dine færdigheder, så er udgangspunktet, at du ikke kan tilbydes to ensartede forløb. Der kan dog være individuelle årsager, som betyder, at du kan have behov for mere end ét forløb.</p> <p>Hvis det vurderes, at fortsat undervisning ikke kan afhjælpe din funktionsnedsættelse yderligere, skal undervisningen ophøre. Ved ophør vil du modtage vejledning om andre relevante støtteindsatser.</p>
Lovgrundlag	<p>Lov om specialundervisning for voksne</p> <p>Uddrag af § 1:</p> <p>§ 1. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer med fysiske eller psykiske handicap, der bor eller længerevarende opholder sig i kommunen, efter undervisningspligtens ophør kan få undervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af disse handicap (kompenserende specialundervisning). I tilknytning hertil kan der etableres undervisning, som er tilrettelagt under hensyntagen til deltagernes handicap.</p> <p>Herudover findes regler og information i bekendtgørelse og vejledning om specialundervisning for voksne</p>

Ordforklaring

- Ankestyrelsens praksis: Ankestyrelsen træffer nogle afgørelser i sager, som de offentliggør, hvis de vurderer sagen er generel eller principiel. Disse afgørelser er bindende og sætter dermed en rettesnor for, hvordan kommuner efterfølgende skal behandle lignende sager.
- Helhedsorienteret indsats: En indsats, som tager udgangspunkt i *hede* din situation og behov, og som tænker de forskellige indsatser, som du får, sammen.
- Funktionsniveau: Det siger noget om din evne til at håndtere forskellige opgaver eller situationer i din dagligdag. Det kan f.eks. dreje sig om påklædning eller madlavning, hvor der kan være fysiske forhold hos dig, som gør det svært for dig at håndtere det.
- Funktionsnedsættelse: Det siger noget om din evne til at mestre dine fysiske eller psykiske udfordringer, og hvordan de påvirker/begrænser dit hverdagsliv. Det kan f.eks. dreje sig om, at du kan have svært ved at skabe og fastholde relationer til andre; at du har svært ved at gå i gang med opgaver og gennemføre dem eller strukturere din hverdag og aktiviteter, eller at du har svært ved at færdes selvstændigt mm.
- Skøn: I denne sammenhæng er skøn det samme som vurdering. Når vi har alle nødvendige oplysninger i en sag, så foretager sagsbehandleren et skøn/vurdering af, om betingelserne i loven er opfyldt.